Q-2024-0003 *(Документтин шифри)* **28** *(Беттин саны)* **07.03.2024** *(Бекитилген датасы)*	Ош мамлекеттик университети **САПАТТЫ КАМСЫЗДОО САЯСАТЫ** **ОшМУда билим берүү стандарттарын иштеп чыгуу, бекитүү жана өзгөртүү жөнүндө жобо**

ОшМУнун ректорунун
07.03.2024 ж №1068-ФХД/24
буйругу менен
БЕКИТИЛДИ

ОшМУда билим берүү стандарттарын иштеп чыгуу, бекитүү жана өзгөртүү жөнүндө жобо

2024-жыл

Q-2024-0003 *(Шифр документа)* **28** *(Количество страниц)* **07.03.2024** *(Дата утверждения)*	Ошский государственный университет **ПОЛИТИКА ОБЕСПЕЧЕНИЯ КАЧЕСТВА** **Положение о разработке, утверждении и изменении образовательных стандартов ОшГУ**

УТВЕРЖДЕНО
приказом ректора
ОшГУ
от 07.03.2024 №1068-ФХД/24

Положение о разработке, утверждении и изменении образовательных стандартов ОшГУ

2024 год

ЧЕНЕМДИК ДОКУМЕНТТИН ПАСПОРТУ

Документтин аталышы	ОшМУда билим берүү стандарттарын иштеп чыгуу, бекитүү жана өзгөртүү жөнүндө жобо
Документтин теги	ОшМУнун сапатты камсыздоо саясаты
Документтин түрү	Жобо
Бекитилген күнү	2024-жылдын 16-февралындагы ОшМУнун Административдик кеңешинин № 17 протоколунун чечими менен, жактырылып, Окумуштуулар кеңешине бекитүүгө сунушталган. 2024-жылдын 1-мартындагы ОшМУнун Окумуштуулар кеңешинин № 6 протоколунун чечими менен кабыл алынган.
Документтин шифры	Q-2024-0003
Документтин кыскача аннотациясы	Бул документ ОшМУда баштапкы, орто, жогорку, жогорку окуу жайынан кийинки кесиптик билим берүүнүн көрсөтүлгөн адистик же даярдоо багыты боюнча билим берүү стандарттарын иштеп чыгуунун, бекитүүнүн, өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду кийирүүнүн жол-жоболорун, тартибин аныктап турат. Жобо университеттин сапатты камсыздоо

ПАСПОРТ НОРМАТИВНОГО ДОКУМЕНТА

Название документа	Положение о разработке, утверждении и изменении образовательных стандартов ОшГУ
Инициация документа	Политика обеспечения качества ОшГУ
Тип документа	Положение
Дата утверждения	Одобрено и рекомендовано к утверждению на заседании административного совета ОшГУ 16 февраля 2024 года, протокол №17. Принято на заседании ученого совета ОшГУ 1 марта 2024 года, протокол № 6.
Шифр документа	Q-2024-0003
Аннотация документа	Настоящий документ определяет процедуры, порядок разработки, утверждения, внесения изменений и дополнений в образовательные стандарты начального, среднего, высшего, послевузовского профессионального образования в ОшГУ по указанной специальности или направлению подготовки. Положение является документом системы обеспечения качества университета.

	системасынын документи болуп эсептелинет.

ДОКУМЕНТТИН МАЗМУНУ

Титулдук барак	1-бет
Ченемдик документтин паспорту	2-бет
Жалпы жоболор	3-бет
Ченемдик-укуктук негиздер	3-бет
Терминдер, аныктамалар, кыскартуулар	3-бет
Билим берүү стандарттарын иштеп чыгуунун, бекитүүнүн тартиби	8-бет
Учурдагы билим берүү стандарттарына өзгөртүү киргизүү тартиби	10-бет
Билим берүү стандартынын мазмунуна талаптар	11-бет
Билим берүү стандарттарын башкаруу системасы	12-бет
Жоопкерчилик жана укук	13-бет
Билим берүү стандарттарынын реестри	13-бет
Жобону бекитүүнүн, өзгөртүүнүн жана жокко чыгаруунун тартиби	14-бет

СОДЕРЖАНИЕ ДОКУМЕНТА	**Страница**
Титульный лист	1
Паспорт нормативного документа	2
Общие положения	3
Нормативно-правовые основы	5
Термины, определения, сокращения	5
Порядок разработки, утверждения образовательных стандартов	5
Порядок внесения изменений в действующие образовательные стандарты	6
Требования к содержанию образовательного стандарта	7
Система управления образовательными стандартами	8
Ответственность и право	13
Реестр образовательных стандартов	13
Порядок утверждения, изменения и отмены положения	14
Порядок утверждения, изменения и отмены положения	15

ОшМУда билим берүү стандарттарын иштеп чыгуу, бекитүү жана өзгөртүү жөнүндө жобо

1-глава. Жалпы жоболор

1.1. Ош мамлекеттик университетинде билим берүү стандарттарын иштеп чыгуу, бекитүү жана өзгөртүү жөнүндөгү жобо (мындан ары - Жобо) Ош мамлекеттик университетинде (мындан ары - Университет) баштапкы, орто, жогорку, жогорку окуу жайынан кийинки кесиптик билим берүүнүн билим берүү стандарттарын (мындан ары - билим берүү стандарттары) иштеп чыгуунун, бекитүүнүн, өзгөртүүнүн жана жокко чыгаруунун тартибин аныктайт.

1.2. Ченемдик-укуктук негиздер

ОшМУда көрсөтүлгөн адистик же даярдоо багыты боюнча билим берүү стандарттарын иштеп чыгуу, бекитүү, өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду кийирүү Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 18-июлундагы № 243 “Кыргыз Республикасынын жогорку кесиптик билим берүү уюмдарынын потенциалын жана атаандаштыкка жөндөмдүүлүгүн жогорулатуу боюнча чаралар жөнүндө” Жарлыгына, КРдин Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 21-ноябрындагы №654 “Мамлекеттик жогорку окуу жайларга өзгөчө статус берүү боюнча Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн

ПОЛОЖЕНИЕ О РАЗРАБОТКЕ, УТВЕРЖДЕНИИ И ИЗМЕНЕНИИ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ СТАНДАРТОВ ОШГУ

1. Общие положения

1.1. Положение о разработке, утверждении и изменении образовательных стандартов в Ошском государственном университете (далее - положение) определяет порядок разработки, утверждения, изменения и отмены образовательных стандартов начального, среднего, высшего, послевузовского профессионального образования (далее - образовательные стандарты) в Ошском государственном университете (далее - университет).

1.2. Нормативно-правовые основы

Разработка, утверждение, внесение изменений и дополнений в образовательные стандарты по специальности или направлению подготовки, осуществляется на основании указа президента Кыргызской Республики № 243 “О мерах по повышению потенциала и конкурентоспособности образовательных организаций высшего профессионального образования Кыргызской Республики” от 18 июля 2022 года, постановлений Кабинета министров КР №654 “О внесении изменений в некоторые

айрым чечимдерине өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө” 2024-жылдын 5-февралындагы №45 “Мамлекеттик жогорку окуу жайларга өзгөчө статус берүү боюнча Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин айрым токтомдоруна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө” токтомдоруна, КРдин 2023-жылдын 22-июнунда кабыл алынган “Билим берүү маселелери боюнча Кыргыз Республикасынын айрым мыйзам актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө”, 2023-жылдын 11-августунда кабыл алынган “Билим берүү жөнүндө” мыйзамдарына, Ош мамлекеттик университетинин “Окуу-усулдук бирикмеси жөнүндө” жоболордун жана ушул Жобонун негизинде жүргүзүлөт. **1.3. Терминдер, аныктамалар, кыскартуулар** Жободо төмөнкүдөй негизги терминдер жана аныктамалар колдонулат: **бакалавр -** магистратурага тапшыруу жана кесиптик ишмердүүлүктү жүзөгө ашыруу үчүн укук берүүчү кесиптик жогорку билимдин квалификациясынын деңгээли; **кесиптик жогорку билим берүү -** бакалаврларды, адистерди жана магистрлерди тийиштүү билим берүү программалары жана стандарттары боюнча даярдоого жана кайра даярдоого багытталган билим берүү деңгээли; **мамлекеттик билим берүү стандарты -** окутуунун максаттарын жана натыйжаларын аныктоочу билим берүү программасынын минимум мазмунун, билим берүүнүн деңгээлдери боюнча даярдоого базалык талаптарды аныктоочу формалдык билим берүүнүн талаптарынын коомдук макулдашылган жыйындысы;	решения правительства Кыргызской Республики по приданию особого статуса государственным высшим учебным заведениям” от 21 ноября 2022 года, “О внесении изменений в некоторые постановления Правительства Кыргызской Республики, Кабинета Министров Кыргызской Республики по приданию особого статуса государственным высшим учебным заведениям” от 5 февраля 2024 года №45, “О внесении изменений в некоторые законодательные акты Кыргызской Республики по вопросам образования “от 22 июня 2023 года, закона КР”Об образовании “от 11 августа 2023 года, положения Ошского государственного университета “Об учебно-методическом объединении” и настоящего Положения. **1.3. Термины, определения, сокращения** В положении используются следующие основные термины и определения: **бакалавр -** уровень квалификации высшего профессионального образования, дающий право на поступление в магистратуру и осуществление профессиональной деятельности; **высшее профессиональное образование -** уровень образования, направленный на подготовку и переподготовку бакалавров, специалистов и магистров по соответствующим образовательным программам и стандартам; **государственный образовательный стандарт -** общественно согласованная совокупность требований формального образования, определяющая минимум содержания образовательной программы, базовых требований к подготовке по уровням образования,

жекече окуу планы - конкреттүү билим алуучунун өзгөчөлүктөрүн жана билим алуу муктаждыктарын эске алуу менен билим берүү программасынын мазмунун жекелештирүүнүн негизинде аны өздөштүрүүнү камсыз кылуучу окуу планы; **билим берүүнүн сапаты** - социалдык жана инсандык күтүүлөргө, мамлекеттик билим берүү стандарттарына, кесиптик стандарттарга жана Кыргыз Республикасы катышуучусу болуп саналган эл аралык билим берүү программаларына шайкештик даражасын чагылдыруучу билим берүү тутумунун, билим берүү уюмунун жана билим алуучунун билим алуудагы жекече жетишкендиктеринин комплекстүү мүнөздөмөсү; **компетенттүүлүк** - адамдын белгилүү бир кырдаалда (окуу, инсандык жана кесиптик) билимдин жана көндүмдөрдүн ар кандай элементтерин өз алдынча колдонууга интеграцияланган жөндөмдүүлүгү; **компетенция** - билим алып жаткандарды белгилүү бир чөйрөдө анын натыйжалуу өнүмдүү иши үчүн зарыл болгон билим берүүгө даярдоого карата алдын ала коюлган социалдык талап (ченем); **магистр** - аспирантурага (адъюнктурага) жана (же) базалык докторантурага (PhD/профиль боюнча) өтүү жана кесиптик ишти жүзөгө ашыруу үчүн укук берүүчү кесиптик жогорку билим берүү квалификациясынын деңгээли; **квалификациялардын улуттук алкагы** - улуттук квалификациялык тутумчаларды интеграциялоого жана координациялоого, квалификациялардын салыштырмалуулугун камсыз кылууга багытталган жана квалификациянын ылайыктуулугун тастыктоо жана ыйгаруу системасы үчүн негиз болуп саналган критерийлердин топтомуна ылайык квалификациялардын деңгээлдеринин түзүмдөлгөн	определяющих цели и результаты обучения; **индивидуальный учебный план** - учебный план, обеспечивающий освоение образовательной программы на основе индивидуализации ее содержания с учетом особенностей и образовательных потребностей конкретного обучающегося; **качество образования** - комплексная характеристика системы образования, образовательной организации и индивидуальных образовательных достижений обучающегося, отражающая степень соответствия социальным и личностным ожиданиям, государственным образовательным стандартам, профессиональным стандартам и международным образовательным программам, участницей которых является Кыргызская Республика; **компетентность** - интегрированная способность человека самостоятельно применять различные элементы знаний и навыков в определенной ситуации (учебной, личностной и профессиональной); **компетенция** - заранее установленное социальное требование (норма) к подготовке обучающихся, необходимое для их эффективной продуктивной работы в определенной сфере; **магистр** - уровень квалификации высшего профессионального образования, дающий право на поступление в аспирантуру (адъюнктуру) и (или) базовую докторантуру (PhD/по профилю) и осуществление профессиональной деятельности; **национальная рамка квалификаций** - структурированное описание уровней квалификаций в соответствии с набором критериев, направленное на интеграцию и координацию национальных квалификационных подсистем, обеспечение сопоставимости квалификаций и являющееся основой для системы подтверждения

сыпаттамасы; **квалификациялардын улуттук системасы** - өзүнө квалификациялык улуттук алкакты, тармактык/сектордук квалификациялык алкактарды, кесиптик жана мамлекеттик билим берүү стандарттарын жана аларды таануу жол-жоболорун, билим берүү уюмдарынын квалификацияларын жана программаларын баалоо системаларын камтуучу билим берүү чөйрөлөрүнүн жана эмгек рыногунун өз ара аракеттенүүсүн камсыз кылууга мүмкүндүк берүүчү механизмдердин жыйындысы; **кесиптик башталгыч билим берүү** - негизги же орто жалпы билим берүү базасында квалификациялуу эмгек кызматкерлерин коомдук-пайдалуу иштин негизги багыттары боюнча даярдоого багытталган билим берүү деңгээли; **билим берүү** - адамдын, үй-бүлөнүн, коомдун жана мамлекеттин кызыкчылыгында жүзөгө ашырылуучу окутуунун, тарбиялоонун жана өнүктүрүүнүн бирдиктүү максаттуу процесси, ошондой эле алынган билимдердин, көндүмдөрдүн, баалуулуктардын жана компетенциялардын жыйындысы; **туруктуу өнүгүү үчүн билим берүү** - жашоо сапатын жогорулатуу үчүн бардык болгон ресурстарды натыйжалуу жана жоопкерчиликтүү пайдалануунун негизинде социалдык, экономикалык жана экологиялык көйгөйлөрдү чечүү жана алдын алуу үчүн билим алып жаткандардын билимдерди, көндүмдөрдү жана компетенттүүлүктөрдү алуусуна багытталган билим берүү; **билим берүү программасы** - конкреттүү деңгээлдин же адистиктин максатын, милдетин, пландалган жыйынтыктарын, билим берүү процессин уюштурууну аныктоочу конкреттүү деңгээлдеги билим	соответствия и присвоения квалификации; **национальная система квалификаций** - совокупность механизмов, позволяющих обеспечить взаимодействие сфер образования и рынка труда, включающих в себя национальную рамку квалификаций, отраслевые/секторальные рамки квалификаций, профессиональные и государственные образовательные стандарты и процедуры их признания, системы оценивания квалификаций образовательных организаций и программ; **начальное профессиональное образование** – уровень образования, направленный на подготовку квалифицированных работников труда по основным направлениям общественно-полезной деятельности на базе основного или среднего общего образования; **образование** – единый целенаправленный процесс обучения, воспитания и развития, осуществляемый в интересах человека, семьи, общества и государства, а также совокупность приобретенных знаний, навыков, ценностей и компетенций; **образование для устойчивого развития** – образование, направленное на приобретение знаний, навыков и компетенций учащихся для решения и предотвращения социальных, экономических и экологических проблем на основе эффективного и ответственного использования всех имеющихся ресурсов для улучшения качества жизни; **образовательная программа** - содержание конкретного уровня образования, направления или специальности, определяющее цель, задачу, планируемые результаты, организацию образовательного процесса конкретного уровня или специальности; **образовательная деятельность**-деятельность по реализации

берүүнүн, багыттын же адистиктин мазмуну;	образовательных программ;
билим берүү иши - билим берүү программаларын ишке ашыруу боюнча ишмердүүлүк;	**учебные достижения обучающихся** - результаты освоения обучающимися образовательных программ, измеряемые с помощью тестов и других оценочных процедур для определения уровня знаний, умений и компетенций в указанной области образования;
билим алуучулардын окуудагы жетишкендиктери - билим берүүнүн аныкталган жаатында билимдин, билгичтиктердин, көндүмдөрдүн жана компетенциялардын деңгээлин аныктоо үчүн тесттердин жана баалоонун башка жол-жоболорунун жардамы менен өлчөнүүчү билим берүү программаларын билим алуучулардын өздөштүрүүсүнүн натыйжалары;	**оказание образовательных услуг**-дятельность, направленная на передачу знаний и формирование навыков с целью удовлетворения образовательных потребностей;
билим берүү боюнча кызмат көрсөтүү - билим берүү муктаждыктарын канааттандыруу максатында билим берүүгө жана көндүмдөрдү калыптандырууга багытталган иш-аракеттер;	**образовательный процесс** - система организации обучения, воспитания и развития с целью освоения обучающимися содержания образовательных программ;
билим берүү процесси - билим берүү программаларынын мазмунун билим алуучулар өздөштүрүү максатында окутууну, тарбиялоону жана өнүктүрүүнү уюштуруу системасы;	**обучающийся** – человек, осваивающий образовательную программу на всех уровнях образования;
билим алуучу - билим берүүнүн бардык деңгээлинде билим берүү программасын өздөштүрүүчү адам;	**обучение на рабочем месте** - система подготовки кадров, направленная на приобретение общеучебных и профессиональных знаний и умений обучающимися в образовательной организации с обязательным практическим обучением и закреплением профессиональных знаний и умений, а также приобретением опыта работы в производственных подразделениях/комплексах образовательной организации и (или) на базе предприятий/организаций;
жумуш ордунда окутуу - милдеттүү түрдө практикалык окутуу жана кесиптик билимдерди жана көндүмдөрдү бекемдөө, ошондой эле билим берүү уюмунун өндүрүштүк бөлүмдөрүндө/комплекстеринде жана (же) ишканалардын/уюмдардын базасында иш тажрыйбасына ээ болуу менен билим берүү уюмунда билим алып жаткандар тарабынан жалпы жана кесиптик билимдерди жана көндүмдөрдү алуусуна багытталган кадрларды даярдоо системасы;	**стратегия образования (стратегия развития образования)** - определение основных направлений и принципов развития системы образования как целостного социального института;
билим берүү стратегиясы (билим берүүнү өнүктүрүү стратегиясы) - билим берүү системасын өнүктүрүүнүн негизги багыттарын жана принциптерин бүтүн социалдык институт катары аныктоо;	**особые образовательные потребности** - потребности обучающегося, требующие создания особых условий и среды для их удовлетворения, использования специальных образовательных технологий с предоставлением специальных образовательных
өзгөчө билим берүү муктаждыктары - билим алуучунун	

керектөөлөрүн канааттандырууда атайын шарттарды жана чөйрөнү түзүү, анын максималдуу мүмкүн болгон өнүгүүсү жана билим алуусу үчүн атайын билим берүү кызматтарын көрсөтүү менен атайын билим берүү технологияларын пайдалануу талап кылынган билим алуучунун керектөөлөрү;	услуг для его максимально возможного развития и обучения;
квалификациялардын тармактык/сектордук алкактары - аныкталган тармактагы (сектордогу) квалификациялардын мазмундарынын деңгээлдери боюнча системалык жана түзүмдөштүрүлгөн сүрөттөмөсү;	**отраслевые/секторальные рамки квалификаций** - систематическое и структурированное описание уровней содержания квалификаций в определенной отрасли (секторе) ;
педагогикалык кызматкер - тиешелүү кесиптик билими жана квалификациясы бар, билим берүү уюмунда иштеп жаткан, окутуу, тарбиялоо, методикалык, уюштуруучулук, илимий, жетекчилик жана башка билим берүү ишин жүзөгө ашыруучу жеке адам;	**педагогический работник** - физическое лицо, имеющее соответствующее профессиональное образование и квалификацию, работающее в образовательной организации, осуществляющее учебную, воспитательную, методическую, организационную, научную, руководящую и иную образовательную деятельность;
жогорку окуу жайынан кийинки кесиптик билим берүү - кесиптик жогорку билим берүүнүн базасында билим деңгээлин, илимий, педагогикалык квалификациясын жогорулатуу мүмкүнчүлүгүн берүүгө багытталган билим берүү деңгээли;	**послевузовское профессиональное образование** - уровень образования, направленный на предоставление возможности повышения уровня образования, научной, педагогической квалификации на базе высшего профессионального образования;
билим берүү уюмун өнүктүрүү программасы - билим берүү уюмунун жетекчиси кызмат ордуна талапкердин билим берүүнүн сапатын жогорулатуу, билим алуучулардын билим алууда жана башка жетишкендиктерин өстүрүү, инклюзивдик билим берүү принцибин сактоо, билим берүү уюмунун жергиликтүү коомдоштук менен өз ара аракеттенүү, институционалдык жана финансылык туруктуулукка, айкындуулукка жана отчеттуулукка жетишүү боюнча талапкердин иш-аракеттер планын (аткаруунун жана мөөнөттөрдүн индикаторлорун көрсөтүү менен), ошондой эле бул билим берүү уюмун өнүктүрүүгө багытталган кандай болбосун башка иш-аракеттерин көрсөтүүчү программасы;	**программа развития образовательной организации** – план действий кандидата на должность руководителя образовательной организации (с указанием индикаторов выполнения и сроков) по повышению качества образования, развитию образовательных и иных достижений обучающихся, соблюдению принципа инклюзивного образования, взаимодействию образовательной организации с местным сообществом, достижению институциональной и финансовой стабильности, прозрачности и подотчетности, а также программа, показывающая любую другую деятельность, направленную на развитие; **профессиональное развитие** - процесс становления и профессионального роста, осуществляемый посредством профессионального обучения, повышения квалификации и реализации индивидуальных образовательных потребностей; **профессиональный стандарт** - характеристика квалификации,

кесиптик жактан өнүгүү - кесиптик билим берүү, квалификацияны жогорулатуу жана жеке билим берүү муктаждыктарын ишке ашыруу аркылуу жүзөгө ашырылуучу калыптануу жана кесиптик жактан өсүү процесси; **кесиптик стандарт** - кесиптик ишмердүүлүктүн белгилүү бир түрүн жүзөгө ашыруу жана белгилүү бир эмгек функциясын аткаруу үчүн керектүү квалификациянын мүнөздөмөсү; **билим берүү системасы** - билим алууга конституциялык укукту ишке ашырууга жана сапаттуу билим берүүгө жетишүүгө багытталган уюмдардын, мамлекеттин саясатынын жана чараларынын өз ара аракеттенүүсүн кепилдеген бүтүн, комплекстүү, интеграцияланган система; **адис** - магистратурага, аспирантурага (адъюнктурага) жана/же базалык докторантурага (PhD/профиль боюнча) тапшыруу жана кесиптик ишти жүзөгө ашыруу үчүн укук берүүчү кесиптик жогорку билимдин квалификациясынын деңгээли; **атайын билим берүү** - ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү балдарды атайын же билим берүү уюмдарында окутуу; **кесиптик орто билим берүү** - негизги, орто жалпы же кесиптик башталгыч билим берүүнүн базасында билим алуучулардын аныкталган адистик (багыт) боюнча кесиптик билимдерди, көндүмдөрдү жана жеке компетенцияларды өздөштүрүүсүн камсыз кылуучу, даярдоого багытталган билим берүүнүн деңгээли; **квалификациянын деңгээли** - кызматкерлердин компетенцияларына карата квалификациялык алкактарда белгиленген жана сыпатталган талаптардын жыйындысы; **билим берүү деңгээли** - талаптардын белгилүү бир бирдиктүү жыйындысы менен мүнөздөлгөн билим берүүнүн аяктаган цикли;	необходимой для осуществления определенного вида профессиональной деятельности и выполнения определенной трудовой функции; **система образования**-целостная, комплексная, интегрированная система, гарантирующая взаимодействие организаций, политики и мер государства, направленных на реализацию конституционного права на образование и достижение качественного образования; **специалист** -уровень квалификации высшего профессионального образования, дающий право на поступление в магистратуру, аспирантуру (адъюнктуру) и/или базовую докторантуру (PhD/по профилю) и осуществление профессиональной деятельности; **специальное образование**-обучение детей с ограниченными возможностями здоровья в специальных или образовательных организациях; **среднее профессиональное образование** - уровень образования, направленный на подготовку обучающихся на базе основного, среднего общего или начального профессионального образования, обеспечивающий овладение ими профессиональными знаниями, умениями и личностными компетенциями по определенной специальности (направлению).; **уровень квалификации**-совокупность требований к компетенциям сотрудников, установленных и описанных в квалификационных рамках; **уровень образования** - завершенный цикл образования, характеризующийся определенным единым набором требований; **участники образовательного процесса** - обучающиеся,

билим берүү процессинин катышуучулары - билим алып жаткандар, педагогикалык кызматкерлер, билим берүү уюмдарынын окутуучу-көмөкчү жана башкаруу персоналы, билим алып жаткандардын ата-энелери (мыйзамдуу өкүлдөрү), иш берүүчүлөр, ошондой эле жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын жана жарандык коомдун өкүлдөрү;	педагогические работники, учебно-вспомогательный и управленческий персонал образовательных организаций, родители (законные представители) обучающихся, работодатели, а также представители органов местного самоуправления и гражданского общества;
окуу-өндүрүштүк комплекс - бул билим алып жаткандар реалдуулукка жакындатылган өндүрүштүк милдеттерди түздөн-түз аткаруу, кызматтарды көрсөтүү жана товарларды сатуу менен алган билимдерин жана көндүмдөрүн анда иш жүзүндө колдоно ала турган, ар кандай уюштуруу-укуктук формадагы статусу бар билим берүү уюмдарынын базасында түзүлүүчү түзүм;	**учебно-производственный комплекс** - это структура, создаваемая на базе образовательных организаций, имеющих статус различных организационно-правовых форм, в которых обучающиеся могут применять полученные знания и навыки непосредственно при выполнении приближенных к реальности производственных задач, оказании услуг и реализации товаров;
окуу планы - билим берүүнүн тиешелүү деңгээлиндеги окуу сабактарынын (предметтеринин) тизмегин жана көлөмүн, аларды окуп үйрөнүү тартибин жана контролдоо формаларын регламенттөөчү документ;	**учебный план** - документ, регламентирующий перечень и объем учебных дисциплин (предметов) соответствующего уровня образования, порядок их изучения и формы контроля;
университет тарабынан бекитилген билим берүү стандарты - ушул жобого ылайык университет тарабынан бекитилген окутуунун максаттарын жана натыйжаларын аныктоочу билим берүү программасынын минимум мазмунун, билим берүүнүн деңгээлдери боюнча даярдоого базалык талаптарды аныктоочу формалдык билим берүүнүн талаптарынын коллегиалдуу макулдашылган жыйындысы;	**утвержденный университетом образовательный стандарт** - коллегиально согласованный свод требований формального образования, определяющий цели и результаты обучения, минимальное содержание образовательной программы, базовые требования к подготовке по уровням образования, утвержденный университетом в соответствии с настоящим Положением;
негизги (кесиптик) билим берүү программасы (Н/КББП) - көрсөтүлгөн багыт боюнча окутуунун максатын, күтүлүүчү натыйжаларын, мазмунун, билим берүү процессии ишке ашыруунун шарттарын жана технологияларын, бүтүрүүчүнү даярдоонун сапатын баалоону белгилеп турган билим берүү программасынын комплекси. Мазмунга коюлган минималдык талап боюнча мазмунунда жалпы жоболорду, максаттарды, окутуудан кутүлүүчү натыйжаларды,	**основная (профессиональная) образовательная программа (О/ПОП)** - комплекс образовательной программы, определяющий цель, ожидаемые результаты, содержание обучения по указанному направлению, условия реализации образовательного процесса и технологии, оценку качества подготовки выпускника. По минимальным требованиям к содержанию включает общие положения, цели, результаты обучения, базовый учебный план, компетенции, аннотацию программ дисциплин в базовом учебном плане, аннотацию программы практик, требования к

базалык окуу планын, компетенцияларды, базалык окуу планындагы дисциплиналардын программасынын аннотациясын, практикалардын программасынын аннотациясын, мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестацияга карата талаптарды кармап турат. **даярдоонун багыты** - ар түрдүү профилдеги, фундаменталдуу даярдоо негизиндеги интеграцияланган жогорку кесиптик билимдүү кадрларды (адистерди, бакалаврларды жана магистрлерди) даярдоо үчүн билим берүү программаларынын жыйындысы; **профиль** – негизги билим берүү программасынын конкреттүү бир түргө багытталышы жана (же) кесиптик иш объекти; **окутуунун натыйжалары** - негизги билим берүү программасы/модулу боюнча окуунун натыйжасында ээ болгон компетенциялар; **кесиптик ишмердүүлүк** - эмгек бөлүштүрүүнүн алкагында жүзөгө ашырылуучу атайын кесиптик даярдыкты (атайын теориялык билимдердин, практикалык көндүмдөрдүн негизинде калыптанган кесиптик даярдык) талап кылган жана киреше алып келүүчү эмгек ишмердүүлүгү; **кесиптик ишмердүүлүк чөйрөсү** - илимий, социалдык, экономикалык, өндүрүштүк багыттардагы кесиптик иш объектилеринин жыйындысы; **кесиптик иш чөйрөсү** - кесиптик ишмердүүлүктүн конкреттүү объектилеринин жыйындысы менен мүнөздөлгөн кесиптик ишмердиктин түрлөрүн камтыган кесиптик иш чөйрөсүнүн сегменти же кесиптик ишмердүүлүктүн чектеш чөйрөлөрү; **кесиптик ишмердүүлүктүн түрү** - кесиптик ишмердиктин	государственной итоговой аттестации. **направление подготовки** - совокупность образовательных программ для фундаментальной подготовки кадров (специалистов, бакалавров и магистров) с интегрированным высшим профессиональным образованием различного профиля; **профиль** - ориентация основной образовательной программы на конкретный вид и (или) объект профессиональной деятельности; **результаты обучения** - компетенции, приобретенные в результате обучения по основной образовательной программе/модулю; **профессиональная деятельность** - осуществляемая в рамках разделения труда деятельность, требующая специальной профессиональной подготовки (профессиональная подготовка, сформированная на основе специальных теоретических знаний, практических навыков) и приносящая доход; **сфера профессиональной деятельности** - совокупность объектов профессиональной деятельности научного, социального, экономического, производственного направлений; **сфера профессиональной деятельности (работы)** -сегмент сферы профессиональной деятельности или смежных областей профессиональной деятельности, включающий виды профессиональной деятельности, характеризующиеся совокупностью конкретных объектов профессиональной деятельности; **вид профессиональной деятельности** - вид профессиональной деятельности, определяемый спецификой предмета

предметинин спецификасы менен аныкталган кесиптик ишмердүүлүктүн белгилүү бир түрү; **кесиптик стандарт** - кызматкерге кесиптик ишмердүүлүктүн белгилүү бир түрүн жүргүзүү үчүн зарыл болгон квалификациялардын мүнөздөмөсү; **компетенттүүлүккө жетишүү көрсөткүчтөрү** - билим берүү программасын өздөштүргөн бүтүрүүчүнүн аткарган конкреттүү иш-аракеттери түрүндөгү компетенттүүлүктүн формулировкасын тактоочу жана ачып берүүчү жалпыланган мүнөздөмөлөр; компетенттүүлүккө жетишүүнүн көрсөткүчтөрү билим берүү процессинде болгон каражаттардын жардамы менен өлчөнөт; **окуу процессин ишке ашыруу үчүн шарттар** – билим берүү процессин материалдык-техникалык, окуу-методикалык, маалыматтык, финансылык жана социалдык жактан колдоо.	профессиональной деятельности; **профессиональный стандарт**- характеристика квалификации, необходимой работнику для осуществления определенного вида профессиональной деятельности; **показатели достижения компетентности** - обобщенные характеристики, уточняющие и раскрывающие формулировку компетенции в виде конкретных действий, выполняемых выпускником, освоившим образовательную программу; показатели достижения компетенции измеряются имеющимися в образовательном процессе средствами; **условия для реализации учебного процесса** – материально-техническое, учебно-методическое, информационное, финансовое и социальное обеспечение образовательного процесса.
2.Билим берүү стандарттарын иштеп чыгуунун, бекитүүнүн тартиби 2.1.Билим берүү стандарттары университеттин окуу түзүмдүк бөлүмдөрүндө (кафедра, предметтик циклдик комиссия, бөлүм (жогорку мектеп моделинде)) билим берүү ишмердиги жүргүзүлүүчү адистиктерге жана даярдоонун багыттарына иштелип чыгат. 2.2. Билим берүү стандарттарын иштеп чыгууда төмөнкү принциптер	**2.Порядок разработки, утверждения образовательных стандартов** 2.1.Образовательные стандарты разрабатываются в учебных структурных подразделениях университета (кафедра, предметная цикловая комиссия, отделение (в модели высшей школы)) по специальностям и направлениям подготовки, по которым осуществляется образовательная деятельность.

эске алынат: - адистиктер жана даярдоо багыттары боюнча билим берүү стандарттары тиешелүү кесиптик стандарттардын, квалификациялардын улуттук алкагынын, квалификациялардын улуттук системасынын, Дублин дескрипторлорунун, мамлекеттин кесиптик билим берүү саясатынын, эмгек базарынын, туруктуу өнүгүү үчүн билим берүүнүн талаптарын эске алуу менен иштелип чыгат; - бул жобого ылайык университет тарабынан кабыл алынган билим берүү стандарттары мамлекеттик билим берүү стандартына теңдеш деп белгиленет; - негизги (кесиптик) билим берүү программаларынын мазмунуна, түзүмүнө, окутуунун натыйжаларына, ошондой эле аларды ишке ашыруунун шарттарына карата талаптар тиешелүү билим берүү стандартында белгиленген талаптардан төмөн болбойт; - окутуунун формалары тиешелүү билим берүү стандартында көрсөтүлгөн окутуу формаларына карама-каршы келбейт; - билим берүүнүн мазмунуна, түзүмүнө жана ишке ашыруу шарттарына талаптар орто кесиптик адистерди, бакалаврларды, адистерди, магистранттарды, аспиранттарды даярдоонун алдыңкы дүйнөлүк жана ата мекендик тажрыйбасын эске алуу менен, анын ичинде жогорку билим берүүнү өнүктүрүүнүн перспективаларын болжолдоону эске алуу менен иштелип чыгат; - билим берүүнү ишке ашыруу шарттары университеттин окуу, илимий, практикалык, өндүрүштүк базасын, илимий мектептерин, институттарын, ошондой эле алдыңкы кыргызстандык жана чет өлкөлүк жогорку окуу жайлары, бизнес секторлору, мамлекеттик	2.2.При разработке образовательных стандартов учитываются следующие принципы: - образовательные стандарты по специальностям и направлениям подготовки разрабатываются в соответствии с требованиями профессиональных стандартов, национальной рамки квалификаций, национальной системы квалификаций, Дублинских дескрипторов, государственной политики в области профессионального образования, рынка труда, образования для устойчивого развития; - образовательные стандарты, принятые университетом согласно данному Положению, устанавливаются как равные государственному образовательному стандарту; - требования к содержанию, структуре, результатам обучения, а также условиям реализации основных (профессиональных) образовательных программ не могут быть ниже требований, установленных соответствующим образовательным стандартом; -формы обучения не противоречат формам обучения, указанным в соответствующем образовательном стандарте; - требования к содержанию, структуре и условиям реализации образования разрабатываются с учетом прогноза перспектив развития высшего образования, передового мирового и отечественного опыта подготовки специалистов среднего профессионального образования, бакалавров, специалистов, магистрантов, аспирантов, в том числе; -условия реализации образования должны отражать взаимодействие учебной, научной, практической,

мекемелер, илимий-изилдөө институттары менен өз ара аракеттенүүсүн чагылдырууга тийиш; - билим берүүнүн мазмуну, түзүмү жана ишке ашыруу шарттары иш берүүчүлөрдү тартуу жолу менен билим берүү программаларынын илимий-практикалык багытын жана экономиканын, өндүрүштүн реалдуу сектору менен байланышын күчөтүүгө тийиш; - билим берүүнүн натыйжалары коомдун, мамлекеттин, эл аралык коомчулуктун жалпы инсандык жана кесиптик талаптарына жооп берген бүтүрүүчүлөрдү даярдоо боюнча социалдык буйрутманын аткарылышын камсыз кылууга тийиш; 2.3. Билим берүү стандартынын мазмунуна талаптар: - Анык бир адистик же даярдоо багыты боюнча бүтүрүүчүнүн моделин мүнөздөгөн билим берүүнүн максаттарын, милдеттерин, мазмунун аныктайт. - Бүтүндүгү жана ырааттуулугу: билим берүү стандарттары билим берүү деңгээлдери (баштапкы, орто кесиптик, бакалавриат, магистратура, аспирантура, PhD докторантура) боюнча окууну, билимдерди жана көндүмдөрдү андан ары өнүктүрүүнүн, тереңдетүүнүн бүтүндүгүн жана ырааттуулугун камсыздайт. - Эмгек рыногунун керектөөлөрүнө багытталуусу: бүтүрүүчүлөрдүн ийгиликтүү карьерасы жана эмгек базарынын суроо-талаптарына ылайык болуусу үчүн билим берүү стандарттары эмгек рыногунун жана өндүрүштүн заманбап талаптарын чагылдырышы керек. - Актуалдуулук жана инновация: билим берүү актуалдуу, маанилүү маалыматтарга, инновациялык технологияларга, алдыңкы тажрыйбаларга негизделиши үчүн билим берүү стандарттарында	производственной баз, научных школ, институтов университета между собой, а также с ведущими кыргызскими и зарубежными высшими учебными заведениями, бизнес-секторами, государственными учреждениями, научно-исследовательскими институтами; -содержание, структура и условия реализации образования должны усиливать научно-практическую направленность образовательных программ и их связь с реальным сектором экономики и производства путем привлечения работодателей; - результаты образования должны обеспечивать выполнение социального заказа по подготовке выпускников, отвечающих общим личностным и профессиональным требованиям общества, государства, международного сообщества. 2.3. Требования к содержанию образовательного стандарта: - Определяет цели, задачи, содержание образования, характеризующие модель выпускника по определенной специальности или направлению подготовки. - Целостность и последовательность: образовательные стандарты обеспечивают целостность и последовательность обучения по образовательным уровням (начальный, средний профессиональный, бакалавриат, магистратура, аспирантура, PhD), дальнейшего развития, углубления знаний и навыков. -Ориентация на потребности рынка труда: для успешной карьеры выпускников и соответствия требованиям рынка труда образовательные стандарты должны отражать современные требования рынка труда и производства.

билимдин, илимдин жана технологиянын акыркы тенденциялары, жетишкендиктери эске алынышы керек. - Ийкемдүүлүк жана ыңгайлашуу: билим берүү стандарттары ийкемдүү жана өзгөрүп жаткан шарттарга ыңгайлашып, жаңы талаптарга, чакырыктарга, тенденцияларга анын ичинде социалдык-экономикалык чөйрөдөгү өзгөрүүлөргө, технологиялык прогресске эффективдүү жооп берүүгө мүмкүндүк берүүчү шарттарды университетте жаратууга багытташы керек. - Ачык-айкындуулук жана өлчөнүүчүлүк: билим алуучулар, окутуучулар жана башка кызыкдар тараптар окутуунун күтүлгүчү натыйжаларын так түшүнүшү жана аларга жетишүүсүн натыйжалуу баалай алышы үчүн билим берүү стандарттары так, түшүнүктүү жана өлчөнүүчү болушу керек. - Кызыкдар тараптардын катышуусу: кеңири колдоо табуусун, ийгиликтүү ишке ашырылышын камсыз кылуу максатында билим берүү стандарттарын иштеп чыгууда студенттердин, окутуучулардын, иш берүүчүлөрдүн, бүтүрүүчүлөрдүн, коомчулуктун өкүлдөрүнүн ж.б.у.с. кызыкдар тараптардын көз караштарын, пикирин жана муктаждыктарын эске алуу маанилүү. - Билим берүү эрежелерине жана ченемдерине ылайык келүү: мамлекетте, эл аралык билим берүү мейкиндигинде колдонулуп жаткан билим берүүнүн ченемдик-укуктук негиздерин, эрежелерин, принциптерин, стандарттарын эске алуу маанилүү. -Үзгүлтүксүз өркүндөтүү: билим берүү стандарттары сын-пикирлердин, сунуштардын, керектөөчүлөрдүн муктаждыктарын, билим берүүнү ишке ашыруунун натыйжаларын талдоонун негизинде	- Актуальность и инновации: образовательные стандарты должны учитывать последние тенденции, достижения в области образования, науки и технологий, чтобы образование основывалось на актуальной, важной информации, инновационных технологиях, передовом опыте. -Гибкость и адаптируемость: образовательные стандарты должны быть гибкими и ориентированными на создание в университете условий, позволяющих адаптироваться к меняющимся условиям и эффективно реагировать на новые требования, вызовы, тенденции, в том числе на технологический прогресс, изменения в социально-экономической сфере. -Прозрачность и измеримость: образовательные стандарты должны быть четкими, понятными и измеримыми, чтобы учащиеся, преподаватели и другие заинтересованные стороны могли четко понимать ожидаемые результаты обучения и эффективно оценивать их достижение. - Участие заинтересованных сторон: важно учитывать взгляды, мнения и потребности заинтересованных сторон: студентов, преподавателей, работодателей, выпускников, представителей общественности и т. д. при разработке образовательных стандартов с целью обеспечения широкой поддержки, успешной реализации. -Соответствие образовательным нормам и правилам: важно учитывать нормативно-правовые основы, правила, принципы, стандарты образования, действующие в государстве, международном образовательном пространстве. - Непрерывное совершенствование: образовательные стандарты должны регулярно обновляться и совершенствоваться на основе

үзгүлтүксүз жаңыртылып, өркүндөтүлүп турушу керек. 2.4. Билим берүүнү ишке ашыруучу окуу түзүмү тарабынан демилгеленген адистик же даярдоо багыты боюнча билим берүү стандартын иштеп чыгуу зарылчылыгын университеттин окуу-усулдук бирикмесинин тиешелүү комитети аныктайт, билим берүү стандартын иштеп чыгуу максатында жумушчу топ түзүүгө макулдугун берет, ректордун буйругу менен жумушчу топ бекитилет. 2.5. Жумушчу топтун курамы белгиленген багыт боюнча алдыңкы илимий-педагогикалык, кесиптик тажрыйбага ээ университеттин, иш берүүчүлөрдүн, илимдин тиешелүү тармактарында иштеген илимий уюмдардын жана академиялык түзүмдөрдүн, мамлекеттик жана коомдук уюмдардын, бүтүрүүчүлөрдүн, ата мекендик жана чет өлкөлүк ЖОЖдордун, башка кызыкдар тараптардын өкүлдөрүн тартуу менен түзүлөт. 2.6. Жумушчу топ тарабынан иштелип чыккан билим берүү стандартынын долбоору төмөнкү кадамдар менен бекитилет. - 1-кадам. Долбоор тиешелүү окуу түзүмүнүн талкуусуна коюлат, жактырылгандан кийин, иш берүүчүлөрдүн талкуусунан өткөрүүгө сунушталат. - 2-кадам. Билим берүүнүн багыттары боюнча тиешелүү иш берүүчүлөрдүн талкуусунан өткөрүү үчүн окуу түзүмү тарабынан иш берүүчүлөр менен атайын жыйын өткөрүлөт, протокол менен тариздселип, бекитүүгө сунушталат. - 3-кадам. Түзүмдүн протоколунун, иш берүүчүлөрдүн сунуштамасынын негизинде факультеттин, институттун, жогорку мектептин окумуштуулар кеңешинин, колледждин педагогикалык кеңешинин талкуусуна коюлат, жактырылган	отзывов, предложений, потребностей потребителей и анализа результатов реализации образования. 2.4. Соответствующий комитет учебно-методического объединения университета определяет необходимость разработки образовательного стандарта по специальности или направлению подготовки по инициативе учебной структуры, осуществляющей образование, дает согласие на создание рабочей группы с целью разработки образовательного стандарта; рабочая группа утверждается приказом ректора. 2.5. Состав рабочей группы формируется путём привлечения представителей университета, работодателей, научных организаций и академических структур, работающих в соответствующих отраслях науки, государственных и общественных организаций, выпускников, отечественных и зарубежных вузов, других заинтересованных сторон, обладающих передовым научно-педагогическим, профессиональным опытом по установленному направлению. 2.6. Утверждение проекта образовательного стандарта, разработанного рабочей группой, проводится по следующим шагам: - Шаг 1. Проект выносится на обсуждение соответствующей учебной структуры, после одобрения предлагается работодателям для обсуждения. - Шаг 2. Для проведения обсуждения с работодателями соответствующих направлений образования учебной структурой проводится специальное совещание, оформляется протокол и

долбоор университеттин окуу-усулдук бирикмесинин (ОУБ) координациялык кеңешине билим берүү стандартын бекитүүгө өтүнмө (мындан ары – өтүнмө) иретинде жолдонот. Өтүнмө университеттин атайын санариптик платформасы аркылуу электрондук формада алынат. Өтүнмө берүүдө иштелип чыккан билим берүү стандартынын долбоорунун англис тилиндеги варианты кошо берилет. - 4-кадам. ОУБ тарабынан билим берүү стандартынын долбоору чет өлкөлүк окуу жайлардан тартылган үч экспертке экспертизадан өткөрүүгө жөнөтүлөт. Эксперттер университет менен түзүлгөн келишимдин негизинде ОУБ тарабынан берилген техникалык тапшырмаларды белгиленген мөөнөттө аткарышат. - 5-кадам. ОУБ билим берүү стандартынын долбоорун, эксперттердин бүтүмдөрүн тиешелүү тармактык комитетке кароого жөнөтөт. Тиешелүү тармактык комитет эксперттердин бүтүмү менен берилген сунуштардын негизинде долбоордун үстүнөн өркүндөтүү, жакшыртуу иштерин жүргүзүшөт. Эксперттик бүтүмдөрдүн жана ОУБдун тиешелүү тармактык комитетинин бүтүмүнүн негизинде билим берүү стандартынын долбоорун бекитүүгө сунуштоо же сунуштабоо чечимдери кабыл алынат, ОУБдун координациялык кеңешине жолдонот. - 6-кадам. ОУБдун координациялык кеңеши ушул жобонун талаптарына ылайык процедуралык иш аракеттердин аткарылышын талдайт, жактырылган долбоорду бекитүү сунушун университеттин окумуштуулар кеңешине жолдойт. ОУБдун координациялык кеңеши тарабынан колдоого алынбаган долбоор кайра иштеп чыгууга 1-кадамдан баштап аткарууга сунушталат. - 7-кадам. Окумуштуулар кеңешинде жактырылган билим берүү	рекомендуется к утверждению. - Шаг 3. На основании протокола структуры, рекомендаций работодателей представляется на обсуждение ученого совета факультета, института, высшей школы, педагогического совета колледжа; одобренный проект направляется в координационный совет учебно-методического объединения (УМО) университета в качестве заявки на утверждение образовательного стандарта (далее – заявка). Заявка поступает в электронном виде через специальную цифровую платформу университета. При подаче заявки прилагается вариант проекта разработанного образовательного стандарта на английском языке. - Шаг 4. УМО направляет проект образовательного стандарта на экспертизу трем привлеченным из зарубежных учебных заведений экспертам. Эксперты на основании договора с университетом выполняют технические задания, данные УМО, в установленные сроки. - Шаг 5. УМО направляет проект образовательного стандарта, заключения экспертов на рассмотрение соответствующего отраслевого комитета. Соответствующий отраслевой комитет проводит работу по совершенствованию проекта на основе предложений, представленных экспертным сообществом. На основании заключений экспертов и соответствующего отраслевого комитета УМО принимаются решения о представлении или не представлении на утверждение проекта образовательного стандарта, решение направляется в координационный совет УМО. - Шаг 6. Координационный совет УМО анализирует выполнение процедурных действий в соответствии с требованиями настоящего

стандартынын долбоору ректордун буйругу менен бекитилет. ОшМУда иштелип чыккан билим берүү стандарттарынын реестрине киргизилет. Бардык кадамдардагы талкуу процесси, анын ичинде айтылган сын-пикирлер жана адистердин сунуштары тиешелүү протоколдор менен таризделиши керек.	Положения, направляет на Ученый совет университета предложение об утверждении одобренного проекта. Проект, не одобренный координационным советом УМО, предлагается на доработку, начиная с 1-го. - Шаг 7. Проект образовательного стандарта, одобренный ученым советом, утверждается приказом ректора, включается в реестр образовательных стандартов, разработанных в ОшГУ. Процесс обсуждения на всех этапах, включая высказанные замечания и предложения экспертов, должен быть оформлен соответствующими протоколами.
3. Учурдагы билим берүү стандарттарына өзгөртүү киргизүү тартиби 3.1. Университеттин билим берүү стандарттарынын мазмунуна өзгөртүүлөр илим, техника, технология чөйрөсүндөгү заманбап жетишкендиктерге, эмгек рыногунун жаңы талаптарына, экономикалык жана социалдык чөйрөдөгү өзгөрүүлөргө, тенденцияларга ылайык келтирүү максатында текстке өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү түрүндө жүргүзүлөт. Билим берүү стандарттарынын мазмунуна кирген өзгөртүүлөргө жана толуктоолорго негиз болуп Кыргыз Республикасынын мамлекеттик органдарынын токтомдору, Мыйзамдар, эл аралык коомчулуктун, иш берүүчүлөрдүн, башка кызыкдар тараптардын суроо-талаптары түрүндө чагылдырылган муктаждыктары эсептелинет. 3.2 Билим берүү стандартына өзгөртүүлөр жана толуктоолор ректордун буйругу менен түзүлгөн жумушчу топ тарабынан ушул жобонун 5-пунктунда каралган билим берүү стандарттарын башкаруу системасына ылайык жүргүзүлөт, даярдалган долбоор ушул жобонун	**3. Порядок внесения изменений в действующие образовательные стандарты** **3.1.** Изменения в содержание образовательных стандартов университета производятся в форме внесения изменений и дополнений в текст с целью приведения его в соответствие с современными достижениями в области науки, техники, технологии, новыми требованиями рынка труда, изменениями и тенденциями в экономической и социальной сферах. Основанием для внесения изменений и дополнений в содержание образовательных стандартов являются постановления государственных органов Кыргызской Республики, законы, потребности международного сообщества, работодателей, других заинтересованных сторон, выраженные в форме запросов. 3.2 Изменения и дополнения в образовательный стандарт производятся рабочей группой, созданной приказом ректора, в соответствии с системой управления образовательными стандартами, предусмотренной пунктом 5 настоящего Положения;

2.6. пунктунда белгиленген кадамдарга ылайык бекитилет. 3.3. Билим берүү стандарттарын өзгөртүү, толуктоо жана жаңыртуу мөөнөтү билим берүү программасынын окуу мөөнөтүнүн узактыгы менен аныкталат.	подготовленный проект утверждается в соответствии с шагами, установленными пунктом 2.6 настоящего Положения. 3.3. Срок изменения, дополнения и обновления образовательных стандартов определяется продолжительностью образовательной программы.
4. Билим берүү стандартынын мазмунуна талаптар 4.1. Билим берүү стандартынын мазмуну төмөнкүлөрдөн турат: - Билим берүүнүн жалпы максаттары жана милдеттери: бул билим берүүдө жалпы максаттарды, ошондой эле билим алуучулардын билим берүүнүн натыйжаларына жетишүүсүн камсыздаган окуутуудагы негизги милдеттерди аныктайт. - Академиялык программасы: билим алуунун, адистешүүнүн областын, кесиптик ишмердигинин багыттарын, түрүн мүнөздөгөн, билим берүү деңгээлин (баштапкы, орто, жогорку, ЖОЖдон кийинки), окуу процессинин структурасын, стандарттык окуу мөөнөтүн көрсөткөн академиялык программанын баяны. Академиялык программада практикалардын түрлөрү, көлөмү, лабораториялык, практикалык ж.б.у. сабактардын түрлөрү, катыштагы өлчөмдөрү, аттестациялар жана билимди текшерүүнүн формалары жөнүндө маалыматтар камтылат. - Конкреттүү билим берүү максаттары жана компетенциялары: студенттер билим берүү программасын аяктагандан кийин ээ болушу керек болгон конкреттүү билимдер, көндүмдөр жана	**4. Требования к содержанию образовательного стандарта** 4.1. Содержание образовательного стандарта включает: - Общие цели и задачи образования: определяются общие цели образования, а также основные задачи обучения, обеспечивающие достижение образовательных результатов обучающимися. - Академическая программа: описание академической программы, характеризующее вид, направление профессиональной деятельности, область получения образования, специализацию, указывающее уровень образования (начальное, среднее, высшее, послевузовское), структуру учебного процесса, стандартный срок обучения. Академическая программа включает информацию о видах, объемах, практик, лабораторных, практических и т. д. занятий, предметов, аттестациях и формах проверки знаний. - Конкретные образовательные цели и компетенции: определяются конкретные знания, навыки и общие профессиональные, социально-личностные компетенции, а также специальные профессиональные компетенции,

компетенциялар аныкталат. Жалпы кесиптик, социалдык-личностук компетенцияларды, ошондой эле белгилүү бир чөйрөдөгү атайын кесиптик компетенцияларды камтыйт. - Окуу дисциплиналарынын мазмуну: ар бир конкреттүү предметтин же окуу курсунун мазмуну, анын ичинде окула турган темалар, колдонулган окутуу ыкмалары жана сунушталган адабияттар баяндалат. - Окутуу жана баалоо методдору: билим берүү максаттарына, окутуудан күтүлгүчү натыйжаларга жетүү үчүн колдонула турган окутуу ыкмаларын, ошондой эле окуп-үйрөнүүчүлөрдүн окуу-жетишкендиктерин баалоо ыкмаларын аныктайт. - Инфраструктура жана ресурстар: билим берүү процессин ишке ашыруу үчүн зарыл болгон инфраструктурага, материалдык-техникалык, маалыматтык-технологиялык базага, окуу-усулдук материалдарына жана ресурстарына талаптар, инклюзивдик билим берүүнүн талаптары. - Кесиптик жана этикалык стандарттар: кесиптик этика талаптарын, студенттердин жана окутуучулардын милдеттерин жана укуктарын, ошондой эле академиялык ак ниеттүүлүк принциптерин камтыйт. - Сапатты камсыздоо: билим берүү программасынын сапатына мониторинг жүргүзүүнүн механизмдери, инструменттери, ички мониторинг. 4.2. Университеттин окуу-усулдук бирикмесинин (ОУБ) тиешелүү тармактык комитеттери тарабынан билим берүү стандарттарынын макеттеринин долбоорлору иштелип чыгарылып, ОУБдун координациялык кеңешинде талкууланып, ОшМУнун окумуштуулар кеңеши тарабынан бекитилет. 4.3. Жумушчу топ каралып жаткан багытка тиешелүү макетке ылайык	которыми студенты должны обладать после завершения образовательной программы. - Содержание учебных дисциплин: описывается содержание каждого конкретного предмета или учебного курса, включая изучаемые темы, используемые методы обучения и рекомендуемую литературу. - Методы обучения и оценки: определяет методы обучения, используемые для достижения образовательных целей, ожидаемых результатов обучения, а также методы оценки успеваемости обучающихся. - Инфраструктура и ресурсы: требования к инфраструктуре, материально-технической, информационно-технологической базе, учебно-методическим материалам и ресурсам, необходимым для реализации образовательного процесса, требования инклюзивного образования. - Профессиональные и этические стандарты: охватывают требования профессиональной этики, обязанности и права студентов и преподавателей, а также принципы академической добросовестности. - Обеспечение качества: механизмы, инструменты мониторинга качества образовательной программы, внутренний мониторинг. 4.2. Проекты макетов образовательных стандартов разрабатываются соответствующими отраслевыми комитетами учебно-методического объединения (УМО) университета, обсуждается на координационном совете УМО и утверждается ученым советом ОшГУ. 4.3. Рабочая группа разрабатывает образовательные стандарты в соответствии с макетом направления. 4.4. Решения о внесении изменений, дополнений в макеты

билим берүү стандарттарын иштеп чыгышат. 4.4.Билим берүү стандарттарынын макеттерин өзгөртүү, толуктоолорду кийирүү чечимдери ОУБдун тиешелүү тармактык комитеттеринин аргументтештирилген сунушунун негизинде ректордун буйругу менен түзүлгөн жумушчу топ аркылуу ушул Жобонун 4.2.-пунктуна ылайык жүргүзүлөт.	образовательных стандартов принимаются рабочей группой, созданной приказом ректора, на основании аргументированного предложения соответствующих отраслевых комитетов УМО согласно пункту 4.2 настоящего Положения.
5. Билим берүү стандарттарын башкаруу системасы Билим берүү стандарттарын башкаруу системасы - билим берүү түзүмдөрүндө билим берүү стандарттары боюнча билим берүүнү уюштурууга, мониторинг жүргүзүүгө жана өркүндөтүүгө багытталган иш-чаралардын жана процесстердин жыйындысы. Ал төмөнкүлөрдү камтыйт: - Стандарттарды иштеп чыгуу: билим берүүнүн негизги максаттарын аныктоону, билим алуучуларда талап кылынган компетенцияларды калыптандырууну, ошондой эле билим берүү программаларынын мазмунун жана иштин натыйжалуулугун баалоо критерийлерин белгилөөнү камтыган билим берүү стандарттарын түзүү процесси. - Ишке ашыруу жана адаптациялоо: бул процесс билим берүү процессине стандарттарды киргизүүнү жана аларды билим берүү түзүмүнүн конкреттүү шарттарына жана керектөөлөрүнө ылайыкташтырууну камтыйт. - Окутуучулардын квалификациялык даярдыгы: билим берүү стандартынын негизинде билим берүүгө катышкан окутуучунун	**5. Система управления образовательными стандартами** Система управления образовательными стандартами - совокупность мероприятий и процессов, направленных на организацию, мониторинг и совершенствование образования по образовательным стандартам в образовательных структурах. Она включает в себя: - Разработку стандартов: процесс создания образовательных стандартов, включающий определение основных образовательных целей, формирование необходимых компетенций у учащихся, а также установление содержания образовательных программ и критериев оценки результативности. - Внедрение и адаптация: этот процесс включает внедрение стандартов в образовательный процесс и их адаптацию к конкретным условиям и потребностям образовательной структуры. - Квалификационная подготовка преподавателей: процессы, обеспечивающие знание преподавателем, участвующим в образовании на основе образовательного стандарта, требований

билим берүү стандартынын талаптарын, билим берүүнүн мазмунун, технологияларын, усулун, баалоо ыкмаларын жана аларды ишке ашыруу үчүн зарыл болгон башка аспектилерди билүүсүн камсыздоочу процесстер. - Мониторинг жана баалоо: бул этап билим берүүнүн натыйжалуулугун жана ошондой эле оңдоп-түзөөлөрдүн, толуктоолордун зарылдыгын аныктоо максатында билим берүү стандарттарын ишке ашырууга үзгүлтүксүз мониторинг жүргүзүүнү камтыйт. - Толуктоо, өзгөртүү жана өркүндөтүү: мониторингдин жана кайтарым байланыштын жыйынтыгы боюнча учурдагы талаптарга жооп берүү үчүн билим берүү стандарттарына өзгөртүүлдү жана толуктоолорду киргизүү процесси. - Документтештирүү: билим берүү стандарттарын башкаруу системасынын маанилүү аспектиси болуп айкындуулукту жана андан кийинки аналитиканы, уланмалуулукту камсыз кылуу үчүн стандарттарды иштеп чыгуунун, ишке ашыруунун, мониторингинин жана өзгөртүүлөрдү кийирүүнүн бардык этаптарын документтештирүү саналат. Бул системанын максаты коомдун жана эмгек рыногунун талаптарына ылайык сапаттуу жана натыйжалуу билим берүүнү камсыздоо болуп саналат	образовательного стандарта, содержания образования, технологий, методов, способов оценки и других аспектов, необходимых для их реализации. - Мониторинг и оценка: этот этап включает в себя непрерывный мониторинг внедрения образовательных стандартов с целью определения эффективности образования, а также необходимости корректировок и дополнений. - Дополнение, изменение и совершенствование: процесс внесения дополнений и изменений в образовательные стандарты для удовлетворения текущих требований по результатам мониторинга и обратной связи. - Документирование: важным аспектом системы управления образовательными стандартами является документирование всех этапов разработки, внедрения, мониторинга и внесения изменений в стандарты для обеспечения прозрачности и последующей аналитики, преемственности. Целью этой системы является обеспечение качественного и эффективного образования в соответствии с требованиями общества и рынка труда.
6. Жоопкерчилик жана укук 6.1. Университеттин билим берүү стандарттарынын өз убагында жана	**6. Ответственность и право** 6.1. Ответственность за своевременную и качественную разработку

сапаттуу иштелип чыгышы үчүн жоопкерчилик түзүмдүк бөлүмдүн жетекчисине, билим берүү программасынын жетекчисине, университеттин окуу-усулдук бирикмесинин тиешелүү тармактык комитетинин төрага/төрайымына жүктөлөт. 6.2. Университетте билим берүү стандарттарын иштеп чыгуу боюнча университеттин түзүмдүк бөлүмдөрүнүн ишин координациялоо жана мониторинг жүргүзүү университеттин билим берүүнүн, изилдөөлөрдүн, инновациялардын сапатын өнүктүрүү боюнча стратегиялык пландаштыруу департаменти тарабынан ишке ашырылат. 6.3. Бекитилген билим берүү стандарттарынын ушул Жобого ылайык даярдалган документтеринин түп нускасы университеттин билим берүүнүн, изилдөөлөрдүн, инновациялардын сапатын өнүктүрүү боюнча стратегиялык пландаштыруу департаментинде тиешелүү эрежеге ылайык сакталат. 6.4. Бекитилген билим берүү стандарттарынын электрондук варианты ОшМУда иштелип чыккан билим берүү стандарттарынын бирдиктүү реестринде каттоого алынат. Каттоого алуу университеттин билим берүүнүн, изилдөөлөрдүн, инновациялардын сапатын өнүктүрүү боюнча стратегиялык пландаштыруу департаменти тарабынан жүргүзүлөт.	образовательных стандартов университета возлагается на руководителя структурного подразделения, руководителя образовательной программы, председателя соответствующего отраслевого комитета учебно-методического объединения университета. 6.2. Координация и мониторинг деятельности структурных подразделений университета по разработке образовательных стандартов в университете осуществляется департаментом стратегического планирования развития качества образования, исследований, инноваций 6.3. Оригиналы документов утвержденных образовательных стандартов, подготовленных в соответствии с настоящим Положением, хранятся в департаменте стратегического планирования по развитию качества образования, исследований, инноваций университета согласно соответствующим правилам. 6.4. Электронный вариант утвержденных образовательных стандартов регистрируется в едином реестре образовательных стандартов, разработанных в ОшГУ. Регистрация осуществляется департаментом стратегического планирования развития качества образования, исследований, инноваций университета.
7. Билим берүү стандарттарынын реестри 7.1. Ушул жобого ылайык иштелип чыгып, бекитилген билим берүү стандарттары ОшМУда бекитилген билим берүү стандарттарынын реестрине (мындан ары – реестр) киргизилет.	**7. Реестр образовательных стандартов** 7.1. Разработанные и утвержденные в соответствии с настоящим Положением образовательные стандарты включаются в реестр образовательных стандартов, утвержденных в ОшГУ (далее –

7.2. Реестр бекитилген билим берүү стандарттарынын болушун, ошондой эле алардын укуктук статусун ырастаган бирден-бир расмий булак болуп саналат. 7.3. ОшМУнун билим берүүнүн, изилдөөлөрдүн, инновациялардын сапатын өнүктүрүү боюнча стратегиялык пландаштыруу департаменти тарабынан реестрди түзүү жана жүргүзүүнү кагаз жүзүндө жана ОшМУнун атайын Санариптик реестр платформасы аркылуу электрондук түрдө жүргүзөт. 7.4. Реестрде төмөнкү маалыматтар көрсөтүлөт: 1) реестрдеги жазуунун номери 2) билим берүү стандартын каттоо номери 3) адистиктин же даярдоо багытынын шифри (шифр жок болсо, шифрсиз деп катталат) 5) адистиктин же даярдоо багытынын аталышы 6) адистиктин же даярдоо багытынын билим берүү денгээли 7) билим берүү стандартынын бекитилишине негиз документтердин реквизиттери 9) бекитилген дата 10) билим берүү стандартынын мөөнөтү аяктоочу дата 10) кайра бекитилгендигине негиз документтердин реквизиттери 11) кайра бекитилген датасы	реестр). 7.2. Реестр является единственным официальным источником, подтверждающим наличие утвержденных образовательных стандартов, а также их правовой статус. 7.3. Формирование и ведение реестра осуществляется департаментом стратегического планирования развития качества образования, исследований, инноваций ОшГУ на бумажном носителе и в электронном виде через специальную платформу цифрового реестра ОшГУ. 7.4. В реестре указываются следующие данные: 1) номер записи в реестре; 2) регистрационный номер образовательного стандарта; 3)шифр специальности или направления подготовки (при отсутствии шифра регистрируется без шифра); 5) название специальности или направления подготовки; 6) образовательный уровень специальности или направления подготовки; 7) реквизиты документов, являющихся основанием для утверждения образовательного стандарта; 9) дата утверждения 10) дата истечения срока действия образовательного стандарта 10) реквизиты документов, являющихся основанием для повторного утверждения 11) дата повторного утверждения.
8. Жобону бекитүүнүн, өзгөртүүнүн жана жокко чыгаруунун тартиби	**8. Порядок утверждения, изменения и отмены положения** Решение о принятии настоящего Положения “О Порядке

Ош мамлекеттик университетинде билим берүү стандарттарын иштеп чыгуунун жана бекитүүнүн тартиби жөнүндөгү ушул Жобону кабыл алуу чечими университеттин окумуштуулар кеңеши тарабынан кабыл алынат, ректордун буйругу менен бекитилет. Зарылдыкка жараша өзгөртүүлөр, толуктоолор окумуштуулар кеңешинин чечими менен киргизилет. Жобонун мазмунундагы өзгөртүүлөр 30%дан көп болгон учурда ушул Жобо толугу менен жокко чыгарылат.	разработки и утверждения образовательных стандартов в Ошском государственном университете” принимается ученым советом университета, утверждается приказом ректора. По мере необходимости решением ученого совета вносятся изменения, дополнения. В случае изменения содержания Положения более чем на 30% настоящее положение аннулируется (утрачивает силу).